

Afkald på alt sit eget

2. søndag e. trinitatis, 29. juni 2014 i Martinskirken, LGJ.
Salmer. 674, 226, 384, 339, 531, 430, 510. Udgangsvers 40v5

Lukas 14,25-35: *Store skarer fulgtes med Jesus, og han vendte sig om og sagde til dem: "Hvis nogen kommer til mig og ikke hader sin far og mor, hustru og børn, brødre og søstre, ja, sit eget liv, kan han ikke være min discipel. Den, der ikke bærer sit kors og går i mit spor, kan ikke være min discipel. Hvis en af jer vil bygge et tårn, sætter han sig så ikke først ned og beregner udgifterne for at se, om han har råd til at gøre det færdigt? - for at man ikke skal se ham lægge en sokkel uden at kunne fuldføre det, så alle giver sig til at håne ham og siger: Den mand begyndte at bygge, men kunne ikke fuldføre det! Eller hvilken konge vil drage i krig mod en anden konge uden først at have sat sig ned for at overveje, om han med ti tusind mand er stærk nok til at møde ham, der kommer imod ham med tyve tusind? Hvis ikke, sender han udsendinge for at forhøre sig om fredsbetingelserne, mens den anden endnu er langt borte. Sådan kan ingen af jer være min discipel uden at give afkald på alt sit eget. Salt er en god ting; men hvis selv saltet mister sin kraft, hvordan skal det da blive salt igen? Det duer hverken til jord eller gødning; man smider det væk. Den, der har ører at høre med, skal høre!"*

Nøglen ligger i sætningen "Sådan kan ingen af jer være min discipel uden at give afkald på alt sit eget". Og hemmeligheden bag er, at Jesus selv gav afkald på alt sit eget for at være vores Kristus og Frelser.

I

Jesus taler om disciplene – deres liv – hvad de skal gøre – hvad de skal slippe. Han taler om deres forhold til far og mor, hustru og børn, brødre og søstre – ja til deres eget liv. - Han siger: at det må man hade, hvis man skal være hans discipel. I parallelteksterne siger han: Den, som elsker far og mor mere end mig kan ikke være min discipel. Det hjælper os til lidt bedre at forstå, hvad han mener. Men det er stadig svært at forstå. For det tyder det på, at man mister alt, når man bliver kristen! Ikke så mærkeligt, hvis mange takker nej. For alle personlige relationer rammes. Og hvad er der da tilbage af livet? Forestil dig, at du giver afkald på familie og dig selv – alt er borte. Er det ikke radikalt? Er det ikke for meget? Kan han virkelig mene det?

Før vi lægger afstand til ordene – eller bortforklarer dem, så lad os undersøge: a) Hvem siger Jesus sådan til? Til store skarer, som følger ham. Det kunne virke, som om han gerne vil tynde ud i skaren af tilhængere. For hvem kan overhovedet tænke sig at følge en mester, som kræver disse umulige ting? b) Og vi skal vide, hvad de var vant til at høre fra deres lærere: De var vant til at lytte til skriftklogskaben og farisæernes lære, som gik ud på, at menneskene kan, hvis de vil. Mennesket skal tage sig sammen, og gøre alt, hvad det kan, så vil det lykkes. De afviste, at syndefaldet havde gjort det umuligt for mennesket at frelse sig selv. De mente, at det netop kunne lykkes med fuld indsats. Og loven skulle hjælpe mennesker dertil. Når man blev lærling hos de skriftkloge, gik man i gang med et arbejde, som ville kunne lykkes, hvis man var god nok. Tænk på farisæeren i templet, som takkede Gud for, at det var lykkedes: "Jeg takker dig, Gud, at jeg ikke er som røvere, uretfærdige og ægteskabsbrydere. Eller som toldereren der." - Derfor gav han ikke afkald på sig selv – for det var der ingen grund til. Han havde jo så meget i sig selv, som var i orden. Det var næsten fuldkommen i orden.

Jesus var helt anderledes i sin forkyndelse. Han fremhævede en tolder, som blev retfærdiggjort midt i sin skyld, som han tilstod. Han fortalte om en fortabt søn, som blev taget imod – ufortjent. Og i evangeliet i dag giver han os to eksempler på, at vi må give op, og at det ikke vil lykkes, at være discipel, sådan som mennesker gerne vil, at det skal kunne lykkes: Det ene eksempel er en mand, som skal bygge noget, som ingen ellers binder an med på egen hånd – men som man skal være en by om et bygge: et tårn. – Vil han dermed sige, at opgaven for en discipel er uoverkommelig? Og hvad er så løsningen? Det andet eksempel er en konge, som drager i krig, men står overfor en konge med en hær, der er dobbelt så stor. - Siger Jesus ikke dermed: Når du vil være min discipel, så skal du vide, at du er oppe imod en overmagt, som man ikke kan klare? Hvad er så løsningen? Løsningen er den samme, som han nævnte i begyndelsen: "Sådan kan ingen af jer være min discipel uden at give afkald på alt sit eget." Det lyder skræmmende. At være kristen er ensbetydende med, at vi må give op. Giv helt op.

II

Men netop her kommer netop det befriende evangelium ind, som gør, at vi ikke tager afstand fra Jesu ord eller omtolker dem. Jesus viser os jo, at discipelskab forklares med dette ene ord ”efterfølgelse”. Ikke præstation, men efterfølgelse. Ikke at du går i spidsen og klarer det, men at du går bagved ham, som klarer det for dig. Derfor kommer der noget godt ud af, at du mister alt. Hvis du mister alt for Jesu skyld, så får du nemlig samtidig endnu mere tilbage. Og han er hos dig og går foran. For denne sætning ”Således kan ingen være min discipel, hvis han ikke giver afkald på alt sit eget” – er jo netop sagt i den sammenhæng: at de er hos Jesus, og han går foran.

Og det bliver endnu større, når vi hører evangeliet fortælle os, at ”sådan kan Jesus ikke være Kristus, hvis han ikke giver afkald på alt sit eget.” - Og det var jo lige, hvad Jesus gjorde: gav afkald på alt sit eget. Det er sådan, vi genkender ham. Det er sådan, Kristus åbenbarer sig for os. Han giver afkald på alt for vores skyld. Det ser vi i den måde han blev menneske på: Han blev fattig. Han blev flygtning. Han blev anklaget. Han blev korsfæstet som en synder. Han døde. Han blev lagt i graven. Og det, skønt han var retfærdig, hellig, kærlig, barmhjertig og god i hjerte, sjæl og sind – i ord og gerning – fra krybbe til grav.

Det beskrives så fantastisk i apostlenes breve: Filipperbrevet 2: *Kristus Jesus havde Guds skikkelse, han regnede det ikke for et rov at være lige med Gud, men gav afkald på det, tog en tjeners skikkelse på og blev mennesker lig; og da han var trådt frem som et menneske, ydmygede han sig og blev lydlig til døden, ja, døden på et kors. Derfor har Gud højt ophøjet ham og skænket ham navnet over alle navne ...* Og i 2 Korintherbrev 8,9: *I kender vor Herres Jesu Kristi nåde, at han for jeres skyld blev fattig, skønt han var rig, for at I kunne blive rige ved hans fattigdom.*” Og i samme brev kap 5,21: *Ham, som ikke kendte til synd, har han gjort til synd for os, for at vi kunne blive Guds retfærdighed i ham.*” Jesus blev Kristus, ved at give afkald på alt sit eget for at give det til os. Det er evangeliets hovedsætning. Og skal Jesus være vores Frelser, må det gå op for os, at vi ikke klarer noget som helst af det selv. Vi lever jo i dødens verden. Hvordan skulle vi da kunne tage os sammen og bygge noget op, som består? - Ser I ikke, siger Jesus, at farisæernes vej til retfærdiggørelse og frelse ikke er farbar. I klarer det ikke. Det går aldrig. De tænker jo som som manden, der mener, at han kan bygge et tårn, men ikke kan; og som kongen, der mener, at han kan vinde en krig, men ikke kan. Husk: ikke farisæeren, men tolderen blev retfærdiggjort!

III

Hvad så? Skal vi da give op? Nej, ikke give op, men give afkald og overgive hele vores livs projekt til Jesus Kristus. Det er den rette efterfølgelse. Efterfølgelse er ikke en præstation, men at følge efter ham, der gav afkald for os. Og det fører ikke til passivitet, men giver tro på, at det nytter at arbejde. For der står jo skrevet: *Men han, som over al måde formår – med sin kraft, der virker i os – at gøre langt ud over det, som vi beder om eller forstår, ham være ære i kirken og i Kristus Jesus (Ef 3,20-21).* Og: *Gud magter at give jer al nåde i rigt mål, så I altid i alle måder har nok af alt og endda overflod til at gøre godt (2 Kor 9,8).*

Så er alt håb ikke ude, når vi giver afkald på alt vort eget. Tværtimod. Nu har vi håb. For Kristus gav afkald på alt for vor skyld. Derfor er det bedste, som kan ske, at vi mennesker giver afkald og stoler på Jesus Kristus i hans efterfølgelse. Her bliver vi formet af Jesus selv og bliver til velsignelse for hinanden. Og her får vi forældre, søskende, ægtefælle, sådan som Gud i sin godhed giver os dem. Og da kan vi sammen med dem dele den tilgivelse, den frelse og det håb, som Jesus Kristus overøser os med og glæder os både når livet er let og livet er hårdt og svært. Han giver os fred og håb. Amen.

Lagt på www.vivit.dk 30.06.2014 post@vivit.dk